

IRCSIK VILMOS
Szökevények

Forró júniusi nap. Az udvart beárnyékoló hársfák szárnyas virágain édes zsongással zümmögnek a méhek. Az utcai oldalon, a bejárat felül magas drótkerítés, jobbról és balról, a fehérbe borult fagyalsövények mögött házfalak, hátul téglabástya, amely azonban nincs teljesen egybeépítve az udvart végképp lezáró épülettel, hanem kis léckapuval csatlakozik hozzá. A léckapun keresztül egy pincegrádicszerű meredek lépcsőn a Papkertbe lehet kijutni.

A lépcső legalján négy gyerek kuporog. Összel mind a négyen iskolába mennek, az óvodát már kinőtték, de szüleik, akik kora hajnal óta valahol kint a határban hajlonganak, örülnek, hogy az egész napos ellátás mellett itt még mindig biztonságban tudhatják őket. Nem is beszélve Kari anyjáról, aki már hetedik éve egymaga van, és miután kitették a kultúrház könyvtárából, jobb híján gyárba jár dolgozni, három műszakban, ráadásul, ha délutános, csak este tízkor jön haza. A négy gyerek közül Kari csaknem egy évvel idősebb a többinél, ami ilyen korban komoly rangot jelent. Október elején született, és jóformán hétévesen kezdi majd az iskolát. Alig múlt hat hónapos, amikor apját társaival együtt életfogytiglani fogházbüntetésre ítélték a demokratikus államrend megdöntésére irányuló összeesküvés büntette miatt. A számára önmagukban is ismeretlen szavakból álló szóhalmazt anyja sokszor felolvasta neki egy újságkivágásból, és ő úgy megjegyezte magának, mint az óvodában tanult verseket. Újabban gyakran előkeresi a konyhaszekerény fiókjából, és próbálja elolvasni. A télen megtanulta a betűket, akkoriban az anyja nagyon jókedvű volt, és azt ígérte, hogy hamarosan a valóságban is láthatja apját, nemcsak fényképen. Abban az újságkivágásban is van róla egy kép, amint összebilincselte kézzel éppen az ítélet kihirdetését hallgatja, de ezen egészen más, mint azokon, ahol kettesben vannak lefényképezve, meg az egyikén, ahol éppen őt tartja a karjában a karácsonyfa előtt. Két társa időközben tényleg kiszabadult, őt azonban nem engedték el, őt tartják a főkolomposnak. Anyja fel is kereste őket, de nem akartak vele beszélni. Azóta hiába kérdezi Kari egyre türelmetlenebbül, hogy mikor jön már végre haza, és mi az a főkolompos, csak ked-

vetlenül, ímmel-ámmal válaszol, a fejét ingatja, néha elsírja magát, vagy rá is ripakodik.

Most ott ülnek négyen a lépcső alján, és várnak. Az egymást követő években, hónapokban, hetekben, napokban, órákban, percekben és másodpercekben mért felnőtt időszámítással szemben ők egészen más-hogy tájékozódnak a világban. Nem az órához igazítják a dolgaikat, hanem a dolgaikhoz az órát. Amikor reggel egyedül eljönnek otthonról, az a nyolc óra, amikor reggelire megkapják a kakaót és a kalácsot, az a kilenc. Ezért a kakaóért és kalácsért hajlandók még minden különösebb ellenállás és makacskodás nélkül eljönni a dedósok közé, ahogy egymás között megvetően nevezik a kisebbeket. A kakaó meg a foszlós kalács itt nagyon finom, olyant otthon nemigen kapnak. Simonéknak ugyan van egy tehenük, amelyet néha ő legeltet, ha a bátyja nem ér rá. Akkor nem is kell eljönnie ide, de igazából tehenet őrizni sem szeret, és önmagában a tejet is csak hidegen tudja meginni, ha nagyon szomjas vagy éhes. Mert a tejnek megvan az a csodás hatása, hogy mind a kettőt oltja. Ha mégis hideg tejjre fanyalodik, mindig megérinti kézfejjével a köcsög oldalát, hogy anyja tényleg a pincéből hozta-e fel. Bezzeg a kakaóban nem válogat! Azt különben sem adják hidegen, forrón a legjobb, és olyan az íze, mintha tüzes cukrot vagy csokoládét forgatnának a szájukban. Kalácsot otthon leginkább csak húsvét és karácsony táján, meg búcsúkor látnak az asztalukon. A reggeli után az udvaron szabadjára engedve játszanak, ilyenkor nincs mihez állítani az órát, aztán amikor megkapják az ebédet, az a déli tizenkettő. A dolgok kezdetének és végének parancsait követve így érkeznek el menthetlenül a délutáni alváshoz. Az az egy óra. Az alvás alatt aztán a dolgok lefolyásának hosszát tapasztalják meg. Ez a hossz két kerek óra. Két kínkeserves, kerek óra. Ennyit kell aludniuk, pedig nem is álmosak, le se hunyják a szemüket, csak forgolódnak az ágyon, amelyet különben is rég kinőttek már. Amikor uzsonnáznak, az a fél négy, és amikor hazamehetnek, az az öt óra.

A déli tizenkettőt persze nemcsak az ebédhez igazítják, hanem a harangszóhoz is. Most éppen arra várnak. Hogy végre megkonduljon a messziről idelátszó fehér toronyban. Mert ma valami nagyra készülnek. Meg akarnak szökni a Papkerten át. Leginkább az alvás elől. És a szökéshez a harangszó lesz a jel. A tervet Kari eszelte ki, de megvalósításához szüksége volt a másik háromra is. Az ő megnyerésükre kezdte egyre gyakrabban ócsárolni a sok unalmas

játékot, ami csak a dedósoknak való, kezdte utálkozva becsmérelni az ebédet meg az uzsonnát, ami mindig csak főzelék meg leves meg zsíros kenyér, amivel otthon is torkig vannak, és kezdett lázítani mindekelőtt a délutáni alvás ellen, amivel a világból is ki lehetett volna kergetni őket, és ami miatt végül is kötélnék álltak. A közös meggyőzés után azonban még külön-külön is a lelkükre beszélt: Simonnak azzal, hogy alkalomadtán megosztja vele a tehénörzés unalmát, Vitéznek, aki a nevével ellentétben gyáva nyúl, azzal, hogy most aztán bebizonyíthatja az ellenkezőjét, a hasát mindennél jobban szerető Gömböcnek pedig annyi is elég volt, hogy nem fog lemaradni az ebédről.

Maga mellett Simont és Vitézt nevezte ki szökevénynek, és hogy színesebb legyen a játék, Gömböc, akit minden ígéret és könnyítés ellenére a legnehezebben és csak bizonyos feltételekkel tudott levenni a lábáról, az ő szerepét osztotta. A lépcső alján éppen neki magyarázza a teendőit:

– Most lelövünk, de csak játékból. Utána igaziból visszamehetsz ebédelni, és kész.

– És ha megkérdezik, hogy hol vagytok?

– Mondtam, hogy igaziból visszamehetsz ebédelni. Te itt se voltál. Az őrt pedig játékból lelőjük.

A teljes szerepzavarba esett Gömböc nem kérdez tovább. Simon és Vitéz hátracsavarják a karját, Kari egy gyors mozdulattal elveszi a pisztolyát, jobb kezét felemelve lövést utánoz, miközben még élesen csetint is hozzá a nyelvével, Gömböc leroskad a lépcsőre, majd elterül, de rögtön fel is ugrik, és megkönnyebbülve felszalad a lépcsőn. A kétes kimenetelű játékból vissza a biztos valóságba.

– Egy kicsit tovább is fekve maradhattál volna!
– szól utána elégedetlenül Kari, és a másik kettőhöz fordul.

A téglabástya lépcső felőli meredek oldalfalán piros-fekete hátú suszterbogarak igyekeznek felfelé. Azokat figyelik. Amelyik már jó magasra felért, azt lepöckölik a mélybe, hogy újra nekivágjon a reménytelen útnak. Egy darabig ő is elnézi a bogarak küszködését, aztán odamegy a kiskapuzhoz, ügyes mozdulattal kicsúsztatja tenyerét a lécek közötti szűk hézagon, kitapogatja a túloldalra a reteszt, és amikor megtalálja, elhúzza. Régen használhatták már, mert nehezen megy, de a végén mégiscsak sikerül, és a rugóra járó kiskapu hirtelen felpattan, mint valami varázsajtó. A percek múlásának ütemét még nem igazán ismeri, de a jelekből ítélve alighanem mindjárt

dél lesz, mindjárt itt az idő. Odafent elült a zsvaj, ebédre készülnek, és már csak a méhek rendületlen zsongása hallatszik a hársfák felől. Végre mély zengéssel megkondul a harang.

– Indulás! – adja ki késlekedés nélkül a parancsot. A másik kettő még odasandít az egyik felfelé igyekvő suszterbogárra, majd engedelmesen a kertkapuzhoz mennek. Még egyszer visszapillantanak az udvar felé, és Kari a gondolataikban olvasva maga elé tuskolja őket:

– Ti mentek elöl!

Gyorsan beteszi a kaput, gondosan visszatolja a roszdás reteszt, amikor odafentről először szófoszlányok hallatszanak, aztán a kavicson nyikorgó lépések. A kőbástya mögé lapulnak, a magas fűbe. Kari szájára tett mutatóujjával hallgatást parancsol. Fent, a lépcső tetjén négy papucs jelenik meg. Egy pár kék és egy pár piros.

– Kari! – kiáltja a kék papucsos. És mintegy magyarázatul még hozzáteszi: – Ő a főkolompos.

Kari meg se rezzen. Most már csak azért is! A másik kettő sem szól. Ha őket szólították volna a nevükön, aligha állták volna meg, hogy ne válaszoljanak. De a kék papucsos rosszul számolt, sőt, még egyszer elköveti ugyanazt a hibát. Még egyszer Karit szólítja.

– Itt nincsenek – mondja most a piros papucsos.
– A kapu a Papkert felől van bezárva. Nem értem. Talán megint a hársfára másztak fel? Nem ide valók ezek már, csak rossz példát mutatnak a kicsinyeknek.

A négy papucs eltűnik. Közben még mindig zúg a harangszó. Kari némi várakozás után szótlánul int, aztán nekivágnak libasorban, elől a nyurga, hosszú lábú Simon, mögötte az apró Vitéz, leghátul pedig Kari, aki Simonnál is magasabb, de izmosabb is. A hársfaktól a papkerti kaptárokhoz tartó méhek súlyos szállítórepülőként zúgnak el felettük édes nektárterhükkel, a visszaúton lévők könnyedén siklanak tova az újabb rakományért. Hirtelen néma csend lesz. A méhek útvonala más irányba visz tovább, a harang elhallgat. Most indul el a harangozó a Papkert templom felőli kapujához. Ki tudja, mennyi idő kell neki, amíg odaér, kinyitja, elmegy az eperágyásokhoz a kert túlsó végébe, ki tudja, meddig piszmozg el, amíg leszedi a szombat óta beérett epret, és pontosan mikor jön vissza. A kapu addig tárva-nyitva, és nekik ezalatt kell kisurranniuk. Ha túl későn érnek oda, bezárhatja előttük, ha túl korán, észreveheti őket. Ilyen gondolatok forognak Kari fejében, miközben céljuk felé gázolnak a magas, kaszálatlan fűben, amely Vi-

tézt majdnem a feje búbjáig eltakarja. Eleinte még fel-felszisszenve kerügetni próbálják az egyre sűrűsödő csalánrengeteget, de rövidnadrágos lábukat, az ingujj alatt csupasz karjukat csakhamar vörös, hólyagos foltok lepik el. Végre fák közé érnek. Almafák közé. Még zöldek, de alattuk alacsonyabb a fű, a csalán ritkább, és a kertet keresztben átszelő patak folyik közöttük, amelyben lehűtik a sajtó csípéseket. Átkelnek a keskeny deszkapallón. Kétoldalt cseresznye piroslik, és barack csüng sárgán. Simon, aki távolabb van Karitól, és nem érzi úgy a nyakában a fűjtatását, mint Vitéz, az elszalasztott ebéd pótlására felnyúl egy fűrt cseresznyéért.

– Most nem – szól rá Kari. – Most észreveheti az ör. Ha kijutunk, holnap szedünk a mienkről. Az edesebb.

Simon úgy rántja vissza a kezét, mintha pirosan izzó parázsaiba nyúlt volna. Mert ez az ör, ha eddig nem is lát el, igazi veszedelem. Nem olyan, mint Gömböc. Ezt nem lehet játékból lelőni. Csirizhuszárnak csúfolják, aki nemcsak a gyerekek réme, hanem még a felnőttek is tartanak tőle. Magas, szikár, fűrge öregember, ha kell, szaladni is tud. Bottal jár, és harangozó léte haragszik az egész világra. A lánya miatt. Simon sokszor hallotta beszélni az anyját más asszonyokkal erről a feslett-festett csemendéről, akit az apja gyárba adott porcelánfestőnek, de a végén festőművész lett belőle. Már a második férjétől vált el. Ha hazajön, vörösre mázolt szájjal, cigaretázva riszálja magát végig a főutcán, és magába bolondítja a fél falut. És az egésznek a Csirizhuszár issza meg a levét. Mindenki rajta áll bosszút. Akit elbolondított a lánya, az azért, akivel nem áll szóba, az meg azért. Ha találkoznak vele az utcán, így köszönnek neki:

– Csirizhuszár, hogy a lánya?

Az öreg egy darabig túrta a csúfolódást, de végül csak kijött a béketúrésból. Attól fogva jár bottal, attól fogva támad bottal a csúfolódókra. De ezzel inkább maga alatt vágja a fát. Amióta így fel lehet hergelni, mint a harapós kutyát, szinte divatba jött a bosszantása, és minden valamire való gyerek kötelességének érzi legalább egyszer kipróbálni rajta a bátorságát.

A minap Karival ők is mögéje osontak az utcán, és elkiáltották magukat:

– Csirizhuszár, hogy a lánya?

A Csirizhuszár megfordult, utánuk vágta a botját, éppen csak sikerült elszaladniuk előle. De biztos nem felejtette el. Minden csúfolódót megjegyez magának. Ha itt most a keze közé kerülnek, ezt is leve-ri rajtuk, meg azt is, hogy beme-részkedtek ide, a birodalmába.

Karinak is tovább fő a feje a Csirizhuszár miatt. Előle nem bújhatnak el a fűben, ennek úgy jár a szeme, mint a vércsének. És ha elkapja őket, akkor végük. És vége a szökésnek is. Éppen ezért kellene pont akkor kiérniük a kapuhoz vivő ösvényre, amikor az eperágyásoknál van. De a szökés ijedelme, az úttalan út, az égető csaláncsípések végképp elbizonytalanítják a percek múlásának érzékelésében. Néha úgy érzi, hogy csak az imént indultak el a kiskaputól, néha meg úgy, hogy már egy örökkévalóság telt el azóta. És egy kissé az irányban

is bizonytalan. Nagy ez a kert, soha nem járt még itt. Ki tudja, hol lyukadnak ki a végén? A másik kettő megsejti a gyeplő lazulását, és tanácstalanul hátra-hátranézegetnek.

– Rögtön kiérünk – kapják válaszul, amitől nem lesznek sokkal okosabbak. Az átmeneti bizonytalanságot kihasználva, Simon újra megkockáztatja. Amikor egy mélyen lehajló cseresznyeág alatt megy el, hirtelen letép egy fűrtöt. Mintha csak az ágat hajlította volna félre az útjából. Lesz, ami lesz... Ha már Kari se mond semmit. És Kari most tényleg nem mond semmit.

Lassanként tovább ritkul a csalánrengeteg. Kiérnek a gyümölcsösből, amelyen túl a magas, szúrós, szálas fűből – a Csirizhuszár nemrég kaszálhatta le – hirtelen zöldselymes pázsit lesz. A pázsitot hosszú rózsasövény szegélyezi. Kari ismét elemében érzi magát. A sövény másik oldaláról már biztosan odalátni a kapuhoz vezető ösvényre. Ha jó irányba jöttek.

– Lehasalni! – parancsolja visszafojtott hangon. Ő is a földre veti magát, és két tenyerével távcövet formálva a tuskés, vörös rózsafüggöny mögül a vas-

Laptop fénye II. (tollrajz, digitális rajz)

kapu felé néz. Amit lát, attól meghűl benne a vér. Elkéstek! A Csirizhuszár éppen most fordítja meg odakintről a zárban a kulcsot.

Amikor legutóbb az apja felől kérdezősködött, és anyja már éppen véget akart vetni a faggatózásnak, véletlenül kicsúszott a száján:

– Ha nem akarják kiengedni, akkor miért nem szökik meg?

– Ó, hát azt nem szabad. – Most nem szomorodott el, nem is lett mérges, csak bágyadtan elmosolyodott.

– És ha mégis megpróbálná?

– Nem lehet.

– Miért? Bilincsben van még mindig?

– Nem. De nagyon vigyáznak rájuk. A cellájukon vasajtó van, az öröknél meg fegyver. Aki mégis megpróbálja, azt megbüntetik.

– Megverik?

– Nem tudom. De meghosszabbítják a büntetését. Tovább kell bent maradnia.

– Az udvarra se mehetnek? – makacskodott tovább Kari.

– Sétálni kimehetnek.

– És onnan? Onnan sem lehetne?

– Magas fallal meg tuskésdróttal van körülvéve. A drótból talán még áramot is vezettek. És egy toronyból figyelik őket.

Tulajdonképpen akkor fogant meg benne igazán a szökés. Az apja helyett. Ha már az nem szökhet meg a börtönből, megszökik ő. A Parkerten át az óvodából. És most rájuk is rázárta a Csirizhuszár a kertkaput. Biztosan siet valahová. Vagy ők jöttek túl lassan. A legszívesebben utánakiáltana:

– Csirizhuszár! Hogy a lánya?

Arra visszajönne.

Ezt nem tervezte bele a játékba, és azt sem, hogy most mi lesz. Hogyan kerülnek ki innen?

De már nem is tud utánakiabálni. Eltűnt a kapuból. Csak Simon van itt, meg Vitéz. Észre sem vette, hogy már régóta ijedten merednek rá.

– Most mi lesz? – kérdezi Vitéz elgömbült szájával.

– Ne bögj! Majd kitalálunk valamit.

Simon még tartja magát, de már ő sem hisz neki:

– Ezt is jól kitaláltad.

Körüljárják a kőbástyát. Hátha valahol alacsonyabb, hátha valahol van valami rés rajta. De nincs. Hibátlanul meg van az rakva terméskőből. A kövek kemény malterrel illeszkednek egymáshoz, azt nem lehet kikaparni, egy ujjnyi hézag sincs közöttük, amelybe esetleg beletehetnék a lábukat, és felkapasz-

kozhatnának. Visszamennek a kapuhoz, kilesnek rajta, rázogatóják, hátha valami csoda történik. Pedig csodák nincsenek, csak nagy dolgok, és a nagy dolgok mindig a legegyszerűbbek. Kari hirtelen a bástya Kisköz felőli oldalához indul. A Kisköz tulajdonképpen utca, de csak három házból áll. Ilyenkor egyikben sincsenek otthon, és más ember is aligha téved most arra. Amikor odaérnek, hátát a bástyafalnak veti, összekulcsolja két tenyerét, és odaszól Vitéznek:

– Lépjél bele!

Vitéznek nem kell kétszer mondani. Belelép a cigánylétrába, Kari megemeli, lódít rajta egyet, Vitéz átlép a vállára, Kari most egy gyors mozdulattal a talpa alá teszi a tenyerét, és lábujjhegyre állva megemeli. Vitéz belekapaszkodik a bástya tetejébe, mint fuldokló az utolsó szalmaszálba. A fal tetején azonban nem szalmaszál van, hanem üvegcserepek, amiket azért betonoztak bele jó sűrűn egymás mellé, hogy elvegyék a kedvét a betolakodónak. Sikerül elkapnia egy magasan kiálló üvegcserepet. Szúrást és valami nyirkosságot érez a tenyerében, de mit törődik most azzal. Csak felszisszen, lendít magán egy nagyot, és már fent is van. Feltápáskodik, lenéz a Kisköz felőli mélybe, megfordul, lehasal, belefogózik a bástya peremébe, lassan csúszni kezd lefelé, szorosan a falhoz tapadva, térdét lehorzsolva addig tartja magát, amíg bírja, végül egyet-kettőt himbálózik, lehuppan a magasból, és egy tompa puffanás után futó lábak dobaja hallatszik a simára döngölt, kiszáradt földút felől.

A hosszúlábú Simon sokkal könnyebben boldogul. A bástya tetejére érve még vissza is szól Karinak:

– Te hogy fogsz kijönni?

– Majd kijövök valahogy én is. A foglyok nem egyszerre szabadulnak.

– És ha kérdezik?

– Mondd azt, hogy engem még nem engednek. Eredj már.

Simon leugrik a valóság talajára, amely a Kisközben és környékén különösen kemény. Ő fogcsikorgatva most már csak azért is végigjártassa a sors kiszámíthatatlan szeszélyéből vagy kegyetlenségéből fogságba került fogoly szerepét. Lesz, ami lesz. Pedig ha nagyon akarná, talán ki tudna mászni, talán találhatna valami követ, téglát, amelyre rááll, és valahogy felkapaszkodik a bástyára. Elég ügyes és erős hozzá.

Simon otthon egy árva szót sem szól. Persze, amikor hazaér, még nem is talál otthon senkit. De nem szól este sem. Mit is mondana? Kari üzenetét? Hogy nem engedik? Hogy a foglyok nem egyszerre szabadulnak? Vagy az igazat, hogy megszöktek? Ám késő este, amikor Kari anyja hazaér a munkából, mégiscsak eljön az igazság pillanata. Már az ágyban fekszik, de még nem alszik, így aztán nem kell sokat ébresztgetni, könnyen kiszednek belőle mindent. Kari anyja jóformán végig sem hallgatja, haza is csak az elemlámpáért ugrik be, és lélekszakadva rohan tovább.

A Csirizhuzsár az utóbbi időben rossz alvó lett, őt sem kell felverni az álmából, de azért dül-fül a méregtől, amiért késő este ilyen bűdös kölykök miatt zaklatják.

– Hogy képzelik? – kérdezi méltatlankodva. Mégis késlekedés nélkül előkeresi a Papkert kapujának kulcsát, és már indul is sebesen, a botját is elfelejti magával vinni. Rögtön a bástya Kisköz felőli oldalához sietnek. Kari ott ül összekuporodva, és amikor az elemlámpa henger alakú fénysugara rávetődik, azonnal feláll. A Csirizhuzsárt megpillantva még a lélegzete is elakad, de aztán látja, hogy nincs nála bot.

– Meg akartam szökni – jön meg végre a szava.

Kari anyja elsírja magát, mire a Csirizhuzsár is megenyhül:

– Most kell őket keményebben fogni – mondja.
– Különbén később az ember fejére nőnek. A férjével mi van?

– Semmi – feleli Kari anyja. – Menjünk.

A szökés után nem kellett többé óvodába mennie.

Ezen a héten az anyja éppen délelőttös, ilyenkor munkába indulás előtt, kora hajnalban készíti el neki a reggelit. Ma pont a kakaóra került sor, amelyet itt-hon hetente szigorúan csak egyszer kap. A tejet ő hozza el előtte való este Simonéktól, de a legtöbbször már délután fogja a kannát, és megosztja Simonnal a tehénörzés unalmát. Ahogy ígérte neki. Simonra rá is fér a segítség. A bátyja vízhordónak állt be az ara-

táson a kombájnosokhoz, így a legeltetés végképp az ő nyakába szakadt. Vitéztől viszont eltiltotta az apja, el is kerüli messze a házukat. A szökés után orvoshoz vitték a felvágott tenyerével. Az orvos bekötözte, sőt még tetanuszt is adott neki, nehogy elmérgedjen. Különösen ezért haragszanak rá, meg amiért csak rosszat lehet tanulni tőle. A reggelizés után olvasott. Egy rab emberről és a két fiáról. Az anyja vette le neki a polcra. Szép, színes képek is vannak benne, ami segít az olvasásban. Már egészen jól halad, csak gyorsan belefárad. Az imént tette le a könyvet, most kint ténfereg az udvaron, a cseresznyefa körül. Hiába, már nincs rajta semmi. A csúcán feketélik ugyan még egy pár összeaszalódott szem, amit a madarak csipkednek. A legtöbbször feketerígó, de más is van közöttük, azokat nem ismeri. Rácsapnak a zsákmányra, néhányszor belevágják a csőrüket, elrepülnek, aztán újra visszazállnak. És naponta hányszor teszik meg ezt az utat azért a pár falatért! Néha csúnyán összekapnak rajta, és rikácsolva tépik egymást. Még a rigó a rigót is. Amíg a madarakat nézegeti, felhangzik a déli harangszó. Szereti hallgatni a harangot. Az a pár perc mindig olyan, mintha minden áldott nap vasárnap volna. Közben egyszer csak megnyikordul a kapu. A csikorgásra odafordul, és elcsodálkozik. Egy idegen. Az ismerősök is ritkán nyitják rájuk mostanában a kaput, nemhogy az ismeretlenek. Ezért nem is szokták bezárni, csak éjszakára. Az idegen pár lépés után megáll, körüljártja tekintetét az udvaron, majd rajta állapodik meg. Mintha látta volna már valahol. De hol? Csak nem azon a képen, a karácsonyfa előtt? Vagy inkább az újságkivágásban, bilincsel a kezén? Az anyja azt mondta, hogy magas ember. Hogy le kellett hajolnia, amikor bejött a konyhaajtón. Kár, hogy nem a konyhában vannak. Az idegen most elindul feléje. Lassan lépked, nem siet, mintha ő sem lenne biztos a dolgában. Nem mozdul. Csak áll, földbe gyökerezett lábbal, összeszorított szájjal. Amikor már egész közel vannak egymáshoz, nagyokára halkán, szinte szégyenlősen megszólal:

– Tudom ám, ki vagy.